

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2350

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de omstreden methoden van re-integratiebedrijf WorkFast* (ingezonden 10 april 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 25 juni 2014)

Vraag 1

Deelt u de mening dat methode van WorkFast omstreden is?¹ Zo ja, heeft dit gevolgen voor uw re-integratiebeleid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1

Ik hecht zeer aan een zorgvuldige aanpak van de activering en begeleiding om mensen naar werk te leiden. Daarvoor is maatwerk een belangrijke voorwaarde. Uiteraard dient dit binnen de vigerende regelgeving en rekeninghoudend met persoonlijke omstandigheden plaats te vinden. Ook in de situatie van uitbesteding van de re-integratie bij een extern bedrijf, dient de gemeente toe te zien op een zorgvuldige aanpak en is zij verantwoordelijk voor de juiste bejegening van de mensen en voor de opgedragen activiteiten die moeten zijn afgestemd op de mogelijkheden van de betrokkene. Ik vel geen oordeel over de werkwijze van dit specifieke bedrijf. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de WWB en de wijze waarop zij het re-integratiebeleid vormgeven. Daarbij is het ook aan gemeenten om te bepalen of zij de re-integratietaken uitbesteden aan re-integratiebedrijven en om deze bedrijven te selecteren. De gemeenteraad controleert dit beleid en gemeenteraadsleden kunnen de uitvoering in de Raad aan de orde stellen. Het is dus aan het College en de Raad om misstanden op te sporen en snel te corrigeren.

Mensen die zich door de behandeling in het kader van hun re-integratie benadeeld voelen, kunnen een klacht indienen bij het college van B&W en de cliëntenraad kan dit onderwerp bij het College of bij de gemeenteraad aan de orde stellen. Fouten bij de uitvoering van het re-integratiebeleid moeten op lokaal niveau aan de orde worden gesteld en ook op dat niveau zo nodig worden gecorrigeerd. Het kabinet heeft hierbij geen taak.

¹ http://www.eenvandaag.nl/economie/50461/de_omstreden_methoden_van_workfast

Vraag 2 en 3

In welke gemeenten is WorkFast actief? Hoeveel subsidie wordt per gemeente ingezet, hoeveel bijstandsgerechtigden zitten in een traject en wat kost een traject bij Workfast? Hoeveel deelnemers aan WorkFast trajecten hebben als resultaat hiervan na een jaar een baan? Kunt u voorgaande vragen beantwoorden voor de afgelopen vijf jaar? Kunt u dit toelichten?

Heeft de eigenaar van WorkFast nog meer reïntegratiebedrijven? Zo ja welke? Hoeveel omzet draait dit bedrijf en/of deze bedrijven? Hoeveel winst wordt gemaakt? Wat zijn de inkomsten van eigenaar en medewerkers?

Antwoord 2 en 3

Het aanbesteden van re-integratiewerkzaamheden aan private partijen zal doorgaans niet de vorm van een subsidierelatie hebben, maar een privaatrechtelijke overeenkomst zijn om diensten tegen betaling te leveren. De gevraagde gegevens betreffen bedrijfsspecifieke en mogelijk concurrentiegevoelige informatie. Gelet op de decentrale verantwoordelijkheid binnen de WWB, beschik ik niet over deze informatie.

Vraag 4 en 5

Heiligt het doel alle middelen van reïntegratiemethode WorkFast? Zo nee, waar ligt volgens u de grens?

Acht u het wenselijk en aanvaardbaar dat winst wordt gemaakt via arbeidsbemiddeling? Zo ja, waarom en welke kaders hanteert u hierbij? Zo nee, welke gevolgen heeft dit voor uw re-integratiebeleid?

Antwoord 4 en 5

Zie het antwoord op vraag 1.

Vraag 6, 7 en 8

Is het toegestaan dat bijstandsgerechtigden met een beperking of chronische ziekte worden gedwongen om werkzaamheden te verrichten die strijdig zijn met medische adviezen? Zo nee, welke wettelijke wetten en regels zijn hierop van toepassing? Zo ja, op welke wijze moeten consulenten en ambtenaren dan wel rekening houden met specifieke (medische) omstandigheden van individuele bijstandsgerechtigden? Welke stappen kunnen bijstandsgerechtigden zetten wanneer zij gedwongen worden werkzaamheden te verrichten die strijdig zijn met medische adviezen?

Vindt u dat de methode «breken en weer bouwen», waarbij mensen druk en intimidatie ervaren en wordt aangeprept dat zij alles verkeerd doen, een effectieve en waardige manier is om mensen weer aan de werk te helpen? Vindt u de verplichting om vijf sollicitatiebrieven per dag, honderd sollicitatiebrieven per maand te schrijven, op straffe van een korting op de uitkering, zinvol?

Antwoord 6, 7 en 8

Maatwerk is bij de re-integratie geboden. De gemeente bepaalt of de aan de cliënten gestelde eisen aan redelijke normen voldoen, rekening houdend met eventuele medische belemmeringen. Cliënten hebben de mogelijkheid om bezwaar en beroep aan te tekenen tegen het besluit van de gemeente om hen op een re-integratietraject te plaatsen of om een sanctie op te leggen. In deze procedure zal dan worden bepaald in hoeverre sprake is van zinvolle verplichtingen die aan de uitkering zijn verbonden. Daarnaast kunnen mensen indien ze de bejegening onjuist vinden, ook een klacht indienen bij de gemeente.

Vraag 9

Bent u bereid de Inspectie SZW onderzoek te laten doen naar de methode WorkFast? Zo nee, vallen methoden en technieken van WorkFast die veel bijstandsgerechtigden als intimiderend, brekend en ziekmakend ervaren – omdat zij aangevallen worden op hun positie als bijstandsgerechtigde, hun psychische of lichamelijke beperking of hun uiterlijke verschijning – binnen de grenzen van de wet?

Antwoord 9

Onderzoek door de Inspectie SZW is hier niet aan de orde. Het betreft de uitvoering van re-integratiebeleid waarin de gemeente beleidsvrijheid heeft en waarvoor zij de verantwoordelijkheid draagt. De inspectie SZW doet geen onderzoek naar de uitvoering van individuele gemeenten. De gemeenteraad heeft op dit terrein een controlerende taak in de richting van het college van burgemeester en wethouders.

Vraag 10

Mogen gemeenten en/of re-integratiebedrijven van bijstandsgerechtigden in het kader van hun re-integratietraject eisen dat:

zij stoppen met vrijwilligerswerk in de avond en het weekend;

zij hun kinderen verplicht naar de buitenschoolse opvang doen tegen hoge kosten zonder dat er regulier werk voor handen is en zonder dat deze kosten worden vergoed;

zij ondanks eerdere beoordeling van de arts dat bepaalde werkzaamheden onuitvoerbaar zijn vanwege medische beperkingen, nadere gedetailleerde medische informatie moeten aanleveren?

Zo nee, aan welke wetten en regels hebben zij zich te houden en welke stappen kunnen bijstandsgerechtigden tegen dergelijke praktijken ondernemen?

Antwoord 10

Zie het antwoord op vraag 1. De cliënt kan in bezwaar en beroep gaan tegen eventuele sanctiemaatregelen, die worden opgelegd als gevolg van het niet voldoen aan de gestelde eisen.